

DE NEGERS

IN DE

WEST-INDIËN.

DOOR

T. M. LOOMAN,

Schrijver van het Zendingstelsel voor de Jeugd.

N°. 6.

*Uitgegeven voor rekening van het Amsterdamsche
Kinderenootschap, ten behoeve van de
Zendingzaak,*

TE AMSTERDAM, BIJ

H. H Ö V E K E R.

1852.

Prijs 10 Ct. — 25 Exempl. f2,00. — De 100 Exempl f7,—.

DE NEGERS

IN DE

WEST-INDIËN.

DOOR

T. M. LOOMAN,

Schrijver van het Zendingblad voor de Jeugd.

N°. 6.

*Uitgegeven voor rekening van het Amsterdamsche
Kindergenootschap, ten behoeve van de
Zendingzaak,*

TE AMSTERDAM, BIJ

H. H Ö V E K E R.

1852.

Prijs 10 Ct. — 25 Exempl. f 2,00. — De 100 Exempl f 7,—.

DE NEGERS

IN DE

WEST-INDIËN.

DOOR

T. M. LOOMAN,

Schrijver van het Zendelingsblad voor de Jeugd.

N°. 6.

Uitgegeven voor rekening van het Amsterdamsche
Kindergenootschap, ten behoeve van de
Zendingzaak,

TE AMSTERDAM, BIJ
H. H Ö V E K E R.
1852.

DE NEGERS

IN DE

WEST-INDIËN.

Wie uwer houdt niet veel van suiker? —
»Nu, dat is ook een vraag; welk kind houdt er niet van? Maar er zijn ook wel groote menschen die er even veel van houden als wij; maar zij willen het niet weten.» —
Ja, daar hebt ge wel een weinigje gelijk aan; nu, ik wil u dan wel bekennen dat ik er veel van houd; en omdat ik er veel van houd, denk ik ook altijd veel aan de Negers, die in de West-Indiën de suiker- en andere plantaadjes bewerken moeten; en daarom wil ik u het een en ander omtrent hen mededeelen. Ik ben overtuigd dat gij het met belangstelling lezen zult, en dat gij daarna geen klontje suiker in den mond kunt nemen, zonder aan die ongelukkigen te denken.

Weet gij wel, ja gewis dat is u niet onbekend, dat de Negers die in de West-Indiën zijn, daar niet geboren zijn? Zij zijn van de Westkust van Afrika er heen gebragt; dáár is hun vaderland. Zij woonden er eertijds even stil en vreedzaam als wij in ons land. Op eens zijn er menschendienven gekomen en als tijgers de dorpen die zij bewoonden binnengestormd. Mannen, vrouwen en kinderen hebben zij gevangen genomen, met ketens beladen en naar de kust gedreven, en daar ingescheept en aan de planters der koloniën verkocht. Maar wat vreeselijke martelingen hebben zij te verduren, eer zij daar aangekomen zijn! Men stapelt ze op elkander twee aan twee geketend, in schepen, die wel vijf- of zeshonderd van die ongelukkigen vervoeren. De naauwe ruimte die hun tot gevangenis dient, is niet hooger dan vier of zes voet, zoodat zij niet eens regtop kunnen staan, al willen zij dit ook; maar zij zijn daarenboven zoodigt opeen gepakt, dat zij zich niet bewegen kunnen, en niet veel meer plaats hebben als een lijk in eene doodkist. In die drijvende kerkers ademen zij eene ver-

peste lucht in, die, gevoegd bij het slechte voedsel dat zij ontvangen, altijd ten minste een vierde gedeelte hunner gedurende de zes of acht weken dat de overvaart duurt, vermoordt. Stel u, mijn lieve lezer! die ongelukkigen eens voor, gekneveld dat het bloed te voorschijn komt, door koortsen en andere ziekten ondermijnd, dikwijls op de lijken hunner landgenooten, die naast hen zijn weggestorven, liggende, bevende voor de zweep die de wreede meester altijd gereed heeft, ter prooi van angst en wanhoop, en op alle middelen bedacht om zich van hunne ketenen te ontdoen om in zee te springen, en in de diepte der wateren een einde te zoeken aan hunne onuitsprekelijke ellende....

Rilt er uw hart niet van? En toch zijn het menschen, Europeanen zijn het, die geboren en opgevoed zijn in een land, waar de dienst van den God der liefde verkondigd wordt, die de oorzaken van zoo vele jammeren geweest zijn en nog zijn.

Komen de arme Negers in de koloniën, welk een blik vertoont zich nu aan onze oogen! Eene markt, eene markt van men-

schenvleesch! Die ongelukkige schepsels worden allen geketend op eene rij geplaatst.

Met een slag van de zweep laat men hen opstaan, gaan, hardloopen, om zeker te zijn dat zij geen gebrek hebben. Daarna handelt men over den koopprijs. Nu gebeurt het dat de kooper maar een enkelen slaaf wil hebben; dan moet een vader aan zijne kinderen, eene vrouw haren man, een kind zijner moeder ontruikt worden, en de verkochte den ganschen dag onder eene brandende zon gaan werken, zonder iemand zijner naaste bloedverwanten, zonder geluk, zonder vrijheid, zonder rust en vaak zonder het noodige voedsel. Maar genoeg, genoeg van al die afgrijselijkheden!...

Dank zij den Heer, de twee magtigste mogendheden van Europa, Engeland en Frankrijk, hebben zich vereenigd om een einde te maken aan dien schandelijken menschenhandel. Opzettelijk daartoe bestemde schepen, en die daarom slavenkruisers heeten, zijn jaar in jaar uit, bezig met langs die kusten van Afrika te varen, alwaar de slavenhandel gemeenlijk gedreven wordt, met het doel dat er geene Afrikanen meer

hun vaderland ontvoerd en voor slaven verkocht worden. Maar niettegenstaande de ijverigste nasporingen, hebben er nog vele gruwelen plaats, en worden er jaarlijks nog duizende zwarten met ketenen beladen en tot de hardste slavernij gedoemd. Het eenige geneesmiddel tegen al die jammeren zou zijn de afschaffing van den slavenstand in alle koloniën, want zoo lang nog een of ander der Europesche of Amerikaansche Staten slaven in zijne bezittingen aanhoudt, zal er nog altijd voor menschen die dien handel drijven, hoop blijven bestaan de slagtoffers hunner gierigheid en wreedheid te verkoopen. Door den slavenstand af te schaffen, zal men tegelijkertijd den handel in kleurlingen te niet doen. Dat de tijd spoedig aanbreke dat Amerika, Spanje, Nederland en andere slavenhoudende landen het voorbeeld van Engeland en Frankrijk volgen, en al de Negers hunner koloniën vrij verklaren!

Heb ik u zooveel treurigs voorgehouden, ik wil u ook wat verblijdends mededeelen en u thans eens vertellen, hoedanig en op wat wijze de eerste zending

onder de West-Indische slaven is tot stand gekomen. In 1731 bevond zich een jeugdig graaf, von Zinzendorf genaamd, — gij hebt zijnen naam zeker wel meer gehoord, — te Koppenhagen. Juist te dier zelfder tijd was in die stad een Neger, Antoon geheeten, die daar gedoopt was. De graaf von Zinzendorf, een zeer vroom man, maakte kennis met hem, en vernam dingen uit zijnen mond, die hem met het innigste medelijden met die arme Negers vervulden. De verhalen van Antoon waren zielroerend. Hoor wat hij onder anderen zeide: »Jaren achtereen heb ik, zoowel als mijne broeders, onder de wreedste verdrukking gezucht. Dikwijls vroeg ik mij zelve des avonds, na een vermoeijenden dag, aan den oever der zee met een smartvol hart gezeten, af: wanneer zal het uur der verlossing slaan? wie zal eenige lichtstralen in mijne met duisternis overdekte ziel werpen? wie zal mij den weg naar den hemel leeren? Ook schreeuwde ik luide om een Verlosser. Eindelijk hoorde de Heer naar mijn zuchten, en zijne goede en wijze voorzienigheid bestuurde de gebeurtenis-

sen zoodanig, dat ik het eiland St. Thomas, waar ik slaaf was, verlaten mogt en mij naar Koppenhagen inschepen, waar ik het Evangelie leerde kennen en den doop ontving. Maar (voegde hij er bij) mijne zuster is nog op St. Thomas slavin, zoo als ik ook te voren was; even als ik, verlangt zij den weg des hemels te kennen; maar zij heeft niemand die haar dien leert. Den ganschen dag aan de zwaarste vermoenissen onderworpen, heeft zij geen enkel oogenblik over, om zich met het heil harer ziel bezig te houden." Deze redenen van den Neger Antoon troffen den graaf diep in de ziel. Zoodra hij in Saksen terug was gekomen, haastte hij zich om aan zijne broeders in Christus zijn verlangen bekend te maken, dat toch het Evangelie aan de arme slaven in de koloniën mogte gebragt worden. Maar tevens gaf hij hun te verstaan, dat om het Evangelie van den Zaligmaker aan die ongelukkigen te kunnen verkondigen, men er toe besluiten moest om in hunne ellenden te deelen en slaaf met hen te worden, wjl men hen niet anders kon onderrigten dan al werkende

met hen op de plantaadjes, waarop zij thuis behoorden.

Gij meent veelligt dat de gedachte om slaaf te moeten worden, ten einde slaven te onderwijzen, de Broedergemeente te Hernhut ten eenenmale afschrikte. Maar dan vergist gij u. Dadelijk stonden twee jonge lieden in het midden der gemeente op en vroegen het als eene gunst van haar af om als zendelingen naar het eiland St. Thomas gezonden te worden. Het waren David Nitschmann, een der dienaren van den graaf, en Leonard Dober. Doch daar de gemeente vreesde dat zij eenigzins opgewonden waren, wilde zij dat de broeders de zaak eerst een jaar lang ernstig zouden overwegen. Daarna bij hun voornemen volhardende, werd het hun eerst toegestaan.

Dan, wat al zwaarigheden deden zich nu voor! Men zocht hen op alle mogelijke wijze tegen te houden; de een zei: ze konden zich niet als slaven verkoopen, om reden geen enkele blanke in de West-Indië kon dienen; een ander hield hun voor, dat alles zoo duur was in dat land, dat zij er bij geen mogelijkheid hun on-

derhoud zouden kunnen vinden. Daar kwam nog meer bij. Antoon, de bekeerde Neger, had het Evangelie verloochend en alles teruggeroepen wat hij gezegd had. Geen enkel schip van de Oost-Indische Compagnie wilde de twee zendelingen aan boord nemen. Waarlijk, het was of alles zamenspande om hunnen moed te verzwakken. Maar ten laatste kwam de altijd getrouwe Heer hen te hulp; Hij neigde het hart der grooten en der magtigen dezer aarde te hunnen gunste. Geholpen door twee hofpredikers van den Deenschen koning, vriendelijk ontvangen bij de koningin en de zuster des konings, die hun eenig geld en een Hollandschen Bijbel gaf; verder door een lid der regering bemoedigd, die door hunne onversaagdheid overwonnen, tot hen zeide: »Nu dan, ga in den naam van God! Onze Zaligmaker heeft wel visschers gekozen om het Evangelie te verkondigen; en Hij zelf (zinspelende op Nitschmann die een timmerman was) was timmerman of ten minste zoon van een timmerman;» gingen zij den 8^{en} October 1732 op een Hollandsch schip, en twee maanden daarna

landden zij op St. Thomas aan. Hunne eerste zorg, toen zij voet aan wal gezet hadden, was, er Antoons broeder en zuster, Abraham en Anna geheeten, op te zoeken, die zij ook werkelijk vonden en wien zij het heil dat door onze Heere Jezus Christus is verworven, verkondigden. Zij hadden vele vervolgingen te verduren; maar de Heer zegende hunnen arbeid, en zij legden de grondslagen eener zending, die van jaar tot jaar is uitgebreid, waar later eene menigte arbeiders, tot andere genootschappen behoorende, zijn ingetreden, en die tegenwoordig met hare weldadige schaduw bijna al de Negers der Antillen, ten getale van meer dan 2 millioenen overdekt.

Hebt gij, mijn lezer! dien Neger wel gezien op de eerste bladzijde? Die staat daar in eene suikerplantaadje te werken. Van het suikerriet wil ik u iets vertellen. O het is zulk een heerlijk gezigt een veld met suikerriet, vooral wanneer de plant rijp is; dan gelijken de velden wel een groot gouden tapijt, dat door de stralen der zon met purperen streepen is afgezet. Naar-

mate de rieten droogen, ziet men van boven aan de steelen lange smalle bladeren afhangen, die alleen van den stam schijnen af te wijken om een verzilverden stengel van twee tot zes duimen lengte te voorschijn te laten komen. Op zijnen top wiegelt eene blaauwe vederbos, zoo mooi, dat ik wed dat de jongens er wel gaarne hun hoed of pet mede zouden willen versieren, en die aan het einde eene zachte franje van het schoonste rozenrood heeft.

Hoe heerlijk niet waar, moet dat zijn! Maar laat er nu eens een orkaan komen, och! dan worden die rijke plantaadjes op eens vernield en al die schoone suikerrieten doorgesneden, gebroken, verwoest. Ach, vriendenlief! dat is wat verschrikkelijks een orkaan op de Antillische eilanden. Zoudt gij er wel eens eene beschrijving van willen hebben? — welnu leest dan eens deze, welke eene zendelingsvrouw van Barbados gegeven heeft van een orkaan of storm, die den 11^{en} Augustus 1831 losbrak en waarvan zij zelve getuige was.

»Te middernacht maakte de storm, die met geweld uit het Noordwesten woei, ons wakker. De slagen van den wind werden schrikwekkend. Wij haastten ons de deuren en vensters goed te sluiten en alle openingen dicht te stoppen; de woede van den orkaan was weldra ten toppunt gestegen. Wij liepen allen naar eene kamer in het binnenste gedeelte van het huis; daar werden wij doornat door den stortregen die van alle kanten het huis indrong. Vereenigd met de familie van broeder Taylor, wierpen wij ons op de kniën om den Heere te smeeken, dat water ook gebeuren mogt, hetzij in het leven, hetzij in den dood, onze harten zich op Hem mogten verlaten. Daarna was het doodsch stil. Op eens hoorden wij schreeuwen en kermen: de bewoners eener naburige plantaadje kwamen, door den storm van hunne woning beroofd, zonder kleederen en druipnat eene schuilplaats smeeken. Naauwelijks hadden wij hen ingenomen, alsmede onze eigene Negers, of de orkaan verhief zich met nog meerder geweld dan te voren. Het voorste gedeelte van het huis was ingestort, en de

stukken en brokken waren met zulk eene kracht tegen den voornaamsten muur aangeworpen, dat die er door gespleten was. Eens ieders oog was op dien muur, onze laatste hoop, gerigt. Wij moesten deuren en vensters met het zwaarste dat wij vinden konden, tegenhouden. Wij zelve stonden dicht tegen elkander aan, alsof wij gezamentlijk de eeuwigheid wilden ingaan. Zoo verliepen er uren achtereen, en toen wij het eindelijk waagden de deur te openen, o! welk een schouwspel deed zich toen aan onze oogen voor! Welk eene ontsteltenis! De kapel was een enkele puinhoop; het schoolhuis was in een naastbij gelegen dal geworpen; de woningen lagen het onderste boven; de boomen die daags te voren in den rijksten bladerdos stonden, lagen ontworteld of verbrijzeld tegen den grond; de oogst was verwoest; de wegen en velden waren met afbraak, takken, balken, meubels enz. overdekt."

Was dat niet een schrikkelijk tooneel! Denkt eens: 20 leden der kerk, 5000 Negers en blanken, en een vijftigtal soldaten van het garnizoen hadden er hun dood gevonden.

Maar keeren wij tot onze Negers terug. Gij weet zeker wel dat velen hunner op het groote en heerlijke eiland Jamaïka wonen. Alle jaren viëren de Negers daar gemeenschappelijk een groot feest. Eerst houden zij een maaltijd, daarna houden zij redevoeringen. Straks zult gij de reden dier jaarfeesten wel raden. Voor eenigen tijd geleden viel het feest op een zondag; men besloot in een dorp het maal in de open lucht door een bidstond te vervangen. Vijfhonderd personen kwamen daartoe bijeen. De zendeling, die dezen bidstond leidde, noodigde een Neger uit het gebed te doen. »Leeraar!» zeide hij, met een door snikken afgebroken stem, »ik kan niet bidden. Verschoon mij dat ik weêr ga zitten. Wat gij daar zoo even gezegd hebt van de slechte behandelingen die de slaven in Amerika te verduren hebben, over de wijze waarop men hen van elkander afrukt, de mannen van de vrouwen, de vrouwen van de mannen, de kinderen van de vaders en de moeders, verscheurt mij het hart. Ik herinner mij, alsof het de dag van gisteren was, den tijd dat mijn

meester belasting schuldig was en mijne vrouw en mijne kinderen genomen werden om die te betalen. Ik zag den magistraat mijne vrouw en kinderen nemen, om ze te koop te stellen en de schulden van mijnen meester te betalen. Ik ging naar de markt en kocht ze zelf. Ik betaalde voor mijne vrouw 77 £ (*f* 924), voor mijn oudsten zoon 45 £ (*f* 540) en voor mijne oudste dochter 37 £ (*f* 444). Hadden mijne vrienden mij geen geld geleend, mijne vrouw en kinderen zouden van mij gescheiden zijn, om overal in het land rond te zwerven. Als ik daaraan denk is mijn hart vol, en kan ik niet bidden. Ik verzoek u, verontschuldigt mij." De Neger ging weêr zitten, terwijl de tranen hem over de wangen liepen.

In Engeland leefde voor eenige jaren een man, die het niet langer verdragen kon dat zoo vele zijner natuurgenooten onder de zweepslagen hunner meesters zuchten. Hij nam een gewichtig besluit: zijn gansche leven te besteden om de vrijlating dier arme slaven te bewerken. Dat was eene moeilijke zaak; het zou veel

geld kosten en bijna iedereen had hij tegen zich. Maar de man was een Christen; en hij wist dat als eene zaak goed is, God haar, vroeg of laat, de zege geeft. Hij was lid van de kamer der afgevaardigden in Engeland. Jaar op jaar eischte hij onverschrokken de vrijlating der Negers. Hoe meer men weigerde, hoe sterker hij aanhield. Van lieverlede won hij deelnemers, maar de vrome vriend der Negers was oud en zwak; hij stond op het punt van te sterven, zonder verkregen te hebben wat hij zoo innig verlangde. Op zijn sterfbed, kort vóór dat hij deze aarde verliet, bragt men hem eene tijding — welke? — Dat al de slaven in al de Engelsche koloniën vrij verklaard waren. Verrukt van vreugd, kon hij nu met den grijzen Simeon zeggen: »Nu laat Gij, Heer! uwen dienstknecht gaan in vrede naar uw woord." — Die man heette Wilberforce.

Het was een schoon en treffend werk van Wilberforce; maar de eigenaars die hunne slaven verloren, moesten vergoeding hebben. Engeland betaalde meer dan 200 millioen guldens. Dat was eene verbazende

som! Maar ik moet u dan ook zeggen, dat zoo lang de wereld bestaan heeft, geen volk zich ooit zulk eene groote opoffering getroost heeft om zulk eene groote weldaad te verrigten. Twee honderd millioen guldens op één dag, om ook op één dag aan vier- of vijf honderd duizend menschen de vrijheid te geven, dat was waarlijk iets groots.

De dag waarop de slaven in de Engelsche koloniën vrijgelaten werden, was de 1° Augustus 1838. Vergeet dien dag niet; hij is een der schoonste in de geschiedenis der wereld. Hoe hij door de Negers doorgebracht werd? Dat zal ik u een ander maal vertellen. Gij kunt het intusschen wel haast raden, als gij maar bedenkt wat ik er u reeds van gezegd heb, hoe zij dien jaarlijks gedenken. Intusschen verzoek ik u vriendelijk dat gij nimmer vergeten moet, dat er nog wel zeven millioenen slaven zijn, die nog het harde juk der dienstbaarheid moeten dragen, en dat zij, helaas! nog bestaan ook in onze Nederlandsche koloniën.

Den armen Neger, uit zijn land
Ontvoerd door een barbaarsche hand,
Ontrukt aan vriend en magen,
Wacht in een vreemd en brandend oord,
Bij arbeid die zijn klagstem smoort,
Slechts jammeren en plagen.

En zoudt gij dan, o Christen jeugd!
Die u in vrijheid steeds verheugt,
Dien arme niet gedenken?
Niet wenschen dat de goede God,
Beschikker van eens ieders lot,
De vrijheid hem mogt schenken?

Niet bidden: »Maak van slavernij
O Heer, den Neger spoedig vrij;
Dat hij U kennen leere!
Schenk hem uw Geest en uw genâ,
Opdat hij in de vrijheid sta
Van Jezus onzen Heere!»

Maar zoo gij zelf den Heer niet dient,
En blijft de duivels knecht of vriend,
Dan zijt ge een slaaf der zonden,
En wordt, zoo ge in dien toestand sterft,
Terwijl de Neger 't leven erft,
Voor eeuwig vastgebonden.

**Bij den Uitgever H. HÖVEKER, Heerengracht,
bij de Wolvenstraat, te Amsterdam, is
almede te bekomen:**

Het Zendelingsblad voor de Jeugd; door T. M. LOOMAN, met plaatjes. Prijs per jaargang van 12 Nommers (1° en 2° Deel)..... f1,20.
William en Jenny. Een verhaal voor kinderen, om hun te leeren, dat iedereen iets ten voordeele van de Heidenen kan doen; door T. M. LOOMAN. Prijs f0,10. — 25 Exempl..... f2,00.

Uitgegeven voor rekening van het Amsterdamsche Kinder-
genootschap, ten behoeve der Heidenen:

- N°. 1. Waarom stelt gij belang in de prediking van het Evangelie onder de Heidenen? Uit de Schrift beantwoord voor kinderen, door T. M. LOOMAN. Prijs f0,04. — 25 Ex. f0,80. — 100 Ex. f2,50.
- N°. 2. Opwekking tot onderlinge vereenigingen der Leden van het Amsterdamsche Kindergenootschap, ten behoeve der zendingzaak, door A. P. D., Lid van het voornoemde Genootschap; met een Voor- en Naschrift van T. M. LOOMAN, Schrijver van het Zendelingsblad voor de Jeugd. Prijs f0,04. — 25 Exempl. f0,80. — 100 Exempl..... f2,50.
- N°. 3. De eerste vruchten van den arbeid der zendingen. Door T. M. LOOMAN. Prijs f0,10. — 25 Exempl. f2,00. — 100 Exempl..... f7,00.
- N°. 4. Eerste Verslag van het Amsterdamsche Kindergenootschap, ten behoeve der zendingzaak (1851—1852). Door T. M. LOOMAN. Prijs f0,10. — 25 Exempl. f2,00. — 100 Exempl..... f7,00.
- N°. 5. Het Leven van Karel Frederik August Gützlaff; door F. J. P. M., Lid van het Genootschap van Jongelieden, ten behoeve van de zendingzaak, nagezien en vermeerderd door T. M. LOOMAN. Prijs f0,10. — 25 Ex. f2,00. — 100 Ex. f7,00.
- N°. 6. De Negers in de West-Indiën. Door T. M. LOOMAN. Prijs f 0,10. — 25 Exempl. f2,00. — 100 Exempl..... f7,00.

